

Nepartinis lietuvių laikraštis

Semanaario Lithuano Independente

PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje

metams 125000, Lietuvoje ir kitur 205000

Atskiras numeris — 300 reisų

S. PAULO, Rua da Moó'ca, 309

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOS

JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis lietuvių laikraštis

Semanaario Lithuano Independente

Redaguoja

A. OUTKUS

Redakcijos ir Administracijos adresas

S. PAULO R. da Moó'ca, 309

8-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1937 m. Balandžio—Abril 10 d.

Nr. 15 (357)

Sukilėliai nebeturi vilties paimti Madridą

Respublikonai pralaimėjo

S. Paulo respublikonų partija iškėlė bylą vyriausiam šalies tribunole dėl įvykusių S. Paulo gubernatoriaus rinkimų, kur tapo išrinktas Konstitucionalistų partijos žmogus Dr. Cordose de Mello Neto. Šioji buvo sprendžiama vyriausiam tribunole balandžio 7 d. ir respublikonai ją pralaimėjo, S. Paulo gubernatoriaus išrinkimą laiko teisingu.

— Rio. Respublikos prezidentas greitai laiku išvyksta į Espírito Santo estadą apžiūrėti ten valdžios viešųjų darbų.

Cinemoje išgėdino 9 m. mergaitę

Viename S. Paulo kinematografe ant rua Voluntarios da Patria, perėta sekmadienį, po seanso, moterų išeinamoje rasta 9 m. amžiaus pusgyvė mergaitė su sudraskytais rūbais. Buvo pašauktas iš centralinės gydytojas, kuris pripažino, kad mergaitė išgėdyta. Policija tuojau pradėjo ieškoti to seksualiniai nesveiko žmogaus ir surado. Pasirodė, kad tai buvo pačios cinemos sargas João Capucho 29 m. amžiaus, vedęs. Jis nužiūrėjo, kaip mergaitė nuėjo išeinamon, ją užpuolė ir išgėdino. Išgėdytos mergaitės gyvybė pavojui.

Sveiksta Dr. Pedro Ernesto

Buvęs Rio de Janeiro gubernatoriaus ir areštuotas už komunistinį veikimą, Dr. Pedro Ernesto, buvo sunkiai susirgęs. Kad pagydyti areštuotąjį, valdžia išleido 35.000\$ išgyjimui kokių tai specijalių jo gydymui įrankių. Dabar jau Dr. Pedro Ernesto sveiksta. O kuomet pasveiks, bus teisiamas.

Kiek Lenkija turi gyventojų

Šių metų sausio mėn. 1 d. Lenkijoje buvo 34,221.000 gyventojų. Bet atmesti lenkais okupuotus kraštus, tai Lenkijoje būtų gal truputį daugiau, kaip 10 milijonų gyventojų.

Italijos karo biudžetas

Italijos vyriausybė priėmė 1937—1938 metams karo biudžetą, kurie yra 248 milijonus litų didesnis, negu buvo 1936—1937 m.

Danijos darbininkų streikas

Kova už duonos kėsnį čia viename pasauly. Darbininkų kovos priemonė už didesnį duonos kėsnį — streikas. Šiomis dienomis šir Danijoje sustreikavo 60.000 metalurgijos darbininkų.

— Berlyno teismas teisė 7 katalikų jaunimo organizacijos narius už didelę valstybės išdavystę. Pastaruoju laiku tarp Katalikų ir Hitlerio santykiai aštrėja.

10.000 italų Ispanijon

Iš Londono pranešama, kad perito mėnesio pabaigoje, kovo, iš Italijos atplaukė Ispanijos sukilėliams padėti virš 10000 italų kareivių.

— Iš Paryžiaus pranešama, kad dingo Amerikos lakūnas Lindbergas ir jo žmona, kurie skrido iš Jugoslavijos balandžio 6 d. Kur randasi, žinių nėra.

Maskva likviduos užsieny komunistus

Vokietijos spauda apie Francijos revoliuciją

Ispanijos Vyriausybė Kelsis Madridan

Ispanijos karo 9 mėnesiai O kaip sukilėliai, su pagalba italų ir vokiečių kariuomenės, puola Madridą, jau 5 mėnesiai. Niekas netikėjo, kad Ispanijos pilietinis karas taip ilgai užsitęs. Aišku, jis ir nebūtų taip ilgai užsitęsęs, jei tas karas nebūtų virtęs tarptautiniu karu. Ispanijos laukuose eina arši kova svetimų valstybių reguliarišės kariuomenės. Ispanija yra auka svetimų imperialistų. Dėl to karas taip ilgai tęsiasi ir dar nežinia kada baigsis. Paskutinę savaitę smarkūs mūšiai vyksta šiaurinėje Ispanijoje ir pranešimai sako, kad sukilėliai greitai paims Bilbao, baskų sostinę. Prie Madrido generolo Franko kariuomenė danti atkando. Anglų

spauda rašo, kad sukilėliai jau nebeturi jokios vilties paimti Madridą, nes vyriausybiniškai esą yra sumušę Guadalajara, Cordoba ir Pozo Blanco frontuose. Frankas iš Madrido fronto savo kariuomenę žada atitraukti, nes ji labai pavargusi. Ispanijos vyriausybė, kuri dabar yra Valencijoje, žada greitai keltis į sostinę Madridą. Areštuoti Ispanijos sukilėliai pas vyriausybinius išleido atsisaukimą prieš Franko dėl bombardavimo miestų. Jei sukilėliai neuostos bombardavę miestų, jie prižada pasiduoti vyriausybinių ištikimybėi ir įstot prieš Franko. Tai tokios yra šios savaitės žinios apie Ispanijos karą, perspausdintos iš "Folha da Noite".

Stalinas Gal Palaidos Bolševizma

Daugelyje valstybių komunizmas tapęs tokiu dideliu baubu, šiandien jau yra naikinamas pačių bolševikų. Visi senieji bolševikai, arba — bolševikų tėvai, revoliucijos kūrėjai šaudomi; visi seniausi ir daugiausia prisidėję prie Rusijos revoliucijos asmenys, tapo pasmerkti sušaudyti kitų bolševikų. Tas judėjimas prieš bolševikų vadus tebėgina. Stalinas liko ten vieninteliu asmeniu, nuo kurio priklauso ne tik seniaji sukurtoji bolševikų partija, ne tik kūriamas "socializmas" Ru-

sijoje, bet ir visas komunistinis veikimas visame pasauly, o taip pat ir Rusijos likimas. Nėra jau sutarimo Nov. Rusijoje ir tarp dar gyvų ir turinčių balsą bolševikų vadų. Kas per 20 metų sukurta, jau šiandieną grūnama. Užsieniuose komunistų partijos likviduojamos. Jau yra nutarta uždaryti Francijos komunistų partiją. Greitai Maskva likviduos visas komunistų partijas užsieniuose, o Stalinas greitai gal užbaigs su bolševizmu pačioje Rusijoje.

Naciai Mato Francijoje Revoliucija

Pastaruoju laiku Vokietijos spauda daug rašo apie Franciją ir sako, kad Francija randasi ant revoliucijos slenkstio. Nacių spauda išveda Francijos revoliucija iš to, kad ten pradėti spausti fašistai. Be to, naciai sako, kad šiuo laiku demokratinėse valstybėse viešpatauja anarchija ir tos šalys esą žengia prie bolševizmo. O toji anarchija yra dėl to, kad demokratinėse valstybėse yra streikų laisvė ir darbininkai gali streikų pagelba rei-

kalauti didesnių alų. Vokiečių spauda pažymi Amerikos J. V., Anglija ir ypač Francija, kur darbininkai gali laisvai veikti ir dėl to esą auga pavojus tų kraštų viduje ir bręsta revoliucijos, o paskui pilietiniai karai. Bet vargu vokiečių pranešimai gali išsipildyti. Nes Francijoje prie Blumo vyriausybės žemųjų gyventojų sluoksnių padėtis pagerėjusi daug daugiau, negu ji buvo prie senosios valdžios.

Prieš Franką sąmokslas buvo ruoštas

Paskelbtos anglų spaudoje žinios apie ruošą sukilimą prieš Franką jo kariuomenėje pasitvirtino. Daug kareivių buvo sušaudyta tuojau o kiti buvo teisiami. Balandžio 6 d. Tatuan mieste tapo nuteista mirti daugiau Franko kariuomenės sukilėlių.

Madridė taip pat susektas sąmokslas prieš Madrido vyriausybės gynėjus. Sukilimas esą jau buvo paruoštas, bet tapo atidengtas. Pas sąmokslininkus rasta daug ginklų. Tie, žinoma, irgi bus sušaudyti.

Naujas užsienio reikalų komisaras

Maskva skelbia, kad Sov. Rusijos ambasadorius Francijoje Potenkinas

tapo paskirtas Sovietų užsienio reikalų komisaru.

Francijos laikraštis "Le Matin" rašo kad kilo didelis konfliktas Maskvoje tarp raudonosios armijos vadų ir slapto policijos G.P.U. Laikraštis pažymi, kad Vorosilovas dėl šito smarkiai susikirto su Stalinu.

Lietuvos seimo nutarimas

Lietuvos seimas patvirtino įstatymą patiektą vyriausybės, kuriuo uždraudžiama vykti savanoriams Ispanijon. Nusizengę šiam įstatymui bus baudžiami 6 mėnesiais kalėjimo.

— Urugvajaus vyriausybė priėmė įstatymą, kuriuo uždraudžiama viešoji prostitucija visame krašte.

Sov. Rusijoje neramu. Areštuotas Jagoda ir apie 300 žvalgybininkų

Iš Maskvos ateina žinios (per Franciją ir Latvija), kad tarp kariuomenės vadų ir Stalino įvykę aštrūs konfliktai. Vorosilovas esą įteikė griežtą protestą Stalinui dėl per didelio G.P.U., agentų kišimasi į kariuomenės reikalus ir dėl areštavimo kariuomenės vadų neva už trockizmą. Paryžiaus laikraštis "Le Matin" rašo, kad pakliuvo didelėn bėdon vienas ištikimiausių Stalino draugų Jagoda, būvęs G.P.U. komisaras, o pastaruoju laiku ėjęs telegrafo ir telefono komisaro pareigas. Jagoda esą išėikvojo 4.000.000 frankų (valdžios pinigų ir tapo suareštuotas. Dėl Jagodos arešto kilė dar didesni konfliktai, kurie gali virsti sukilimu prieš Staliną. Buvo net paskelbta žinia apie vykstantį sukilimą, kurį vadovauja kariuomenė. Maskvoj esą pilna barikadų. Bet toji žinia tapo greitai atšaukta, tik esą suareštuota apie 300 G.P.U. agentų. Ar šiaip ar taip trockininkų bylos Rusijoje gali iššaukti didelę reakciją prieš Staliną.

Mobilizuoja užsieny gyvenančius ispanus

Ispanijos Valencijos vyriausybė išleido dekretą, kuriuo šaukiami karo tarnybon visi ispanai gyvenantieji užsieny, kurie nėra atlikę karinės prievolės. Visi gyvenantieji ispanai užsieny turi užsiregistruoti savo konsulatuose.

Abisinijos vice-karalius atšaukiamas

Abisinijos vice-karalius gen. Graziani, prieš kurį abisinai buvo suruošę atentatą, bus atšaukiamas ir jo vieton bus paskirtas generolas Balbo.

— Iš Paryžiaus pranešama, kad žymiausias Vokietijos lakūnas Fieseler zuvo Ispanijos kare prieš vyriausybinius.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

Atsiimkite laiškus

K. Lapinskas, K. Švitrienė, Pr. Andruška, P. Lazdėnas, M. Erdoconis, Jrg. Repėčka, B. Dunča, A. Bikelė, V. Montvila, V. Sadzevičius, J. Gaupsas, A. Filonas, V. Danilevičius, L. Baltrūnas, St. Vaitukaitis, A. Žiurauskas, B. Girkus, D. Vaitonis, A. Cepelis, L. Stakėnas, Jz. Sadauskas, D. Vanage, A. Povilonis, A. Ramoska, K. Astrauskas, Jn. Visockis, W. Jasses, O. Vasiliauskienė, Ed. Pribuišas J. Velutis, A. Dementavičius, J. Jakucionis, B. Latvėnas, J. Galvonas, K. Mačiulaitis, B. Ruzinskas, Vl. Kviklys, K. Trimonis, A. Brazionis, N. Nacėvičius, K. Aikevičienė (grįžęs).

Pastaba. Aido redakcijos adresas yra: Rua da Moó'ca, 309 — S. Paulo. Siųsdami laiškus redakcijai, arba pašaliniui asmenys, kurie naudojasi Aido redakcijos adresu, visuomet paduokite teisingą adresą ir neiškraipykite pavardžių.

Agr. Br. Laukšas

Apžvalga

UŽSIENIO LIETUVIŲ PAGELBA LIETUVAI

Apytikriai apskaičiuojama, kad užsienyje lietuvių gyvena apie 2 milijonus, kurių didesnę dalį gyvena Amerikos J. V. Gi Lietuvoje gyvenančių lietuvių yra truputį daugiau kaip du milijonai. Vadinasi, pusė lietuvių tautos gyvena už Lietuvos sienų.

Taigi, turime dvi lietuvių tautos dalis, viena Lietuvoje, kita už jos sienų. Sentykiai tarp šių dviejų lietuvių yra labai artimi ir glaudūs. Medžiaginiai, dvasiniai ir tautiniai ryšiai stipriai jungia šias dvi Lietuvos, bet artimo bendradarbiavimo tarp šių dviejų lietuvių nėra.

Nuo Lietuvos nepriklausomybės pradžios iki šandieną užsienio lietuvių davė Lietuvai 600 milijonų dolerių tik pinigais. O kiek užsienio lietuvių kituo prisidėjo prie Lietuvos atstatymo ir kultūrinio laipsnio pakėlimo? Labai daug. Tą patį tvirtina ir Lietuvos valdovai.

Jei taip, tai Lietuva turėtų būti labai dėkinga užsienio lietuviams ir jų balsas Lietuvos politinio, kultūrinio ir visuomeninio tvarkymosi atžvilgiu turėtų būti labai svarus. Tačiau to nėra. Lietuvos valdovai nenori nė klausyti užsienio lietuvių balso, jų spauda Lietuvon neleidžiama, kiekviena jų mintis Lietuvos atžvilgiu sunaikinama.

Užsienio lietuviams myli savo kraštą, jos žmonės ir trokšta, kad Lietuva būtų laisva, kultūringa, demokratiškai tvarkoma šalis. Na, o Lietuvos valdovai to neapkenčia, užsienio lietuvius jie vadina įvairiausiais "istų" vardais.

Dėl šito, žinoma, nėra artimo bendradarbiavimo tarp Lietuvos ir užsienio lietuvių.

LIETUVOS TAUTININKŲ "GALYBĖ"

Neseniai Kaune atsibuvo Lietuvos tautininkų suvažiavimas. Šiame suvažiavime pasiskėjo, kokią Smetonos partija turi "galybę" Lietuvoje. Tautininkų partijai priklauso 12,903 žmonės, kurie susideda iš šiokių luomų: darbininkų—456, amatininkų—286, advokatų—12, kitų profesijų—198. Iš viso šių luomų Smetonos partijai priklauso 952 žmonės.

Viso tautininkų partijoj žmonių yra 12,903, iš jų 952 žmonės visokio luomo ir užsienio, o 11951 prie kokio luomo ir užsienio priklausau? O, čia ir pasirodė, kas sudarė tautininkų galybę — žvalgybininkai ir Smetonos bernai.

Ir šitoji saujelė žmonių su karo stovio pagelba valdo virš dviejų milijonų tautą!

KOMITETAS LIETUVOS DEMOKRATIJAI GINTI

Amerikos J. V. lietuviams didesniose miestuose ir apylinkėse yra susiorganizavę komitetas Lietuvos Demokratijai ginti. Tų komitetų tikslas — kovoti su Lietuvos smurtininkais, remti Lietuvos liaudį, šelpti Lietuvos politinius kalinius nukentėjusius kovoje su smetonišku fašizmu už Lietuvos laisvę, daryti propagandą už demokratijos grąžinimą Lietuvoje ir kitokiais būdais padėti pavergtai Lietuvos liaudžiai išsilaisvinti iš po fašistinės diktatūros letenos. Tas komitetas yra sudarytas visų Amerikos lietuvių be skirtumo politinių ir religinių pažiūrų.

Tas komitetas dabar renka žinfas apie sušaudytus Lietuvos laisvės kovotojus ir mano išleisti atvirukus su sušaudytųjų paveikslais ir smulkiais jų gyvenimo aprašymais.

Tai gražus Amerikos J. V. lietuvių darbas kovoje už Lietuvos laisvę. Amerikos J. V. lietuviams daugiausia padėjo Lietuvai jai kylant iš po karo griūvėsių, jie ir dabar deda daug pastangų išvaduoti Lietuvą nuo svieto pereinųjų diktatūros.

Organizacijos ir DULR

Skaitom laikraščiuose, kad Draugija užsienio lietuviams remti, vykstantį Paragvajun stud. Liutkų, įgaliojo ten suorganizuoti gyvenančius lietuvius, jaunimui suruošti skrajojamus lietuvių kalbos kursus ir t. t.

Taipogi laikraščiuose skaitome, kad ta pati draugija užsienio lietuviams remti ruošia ciklą paskaitų pačiame Kaune apie užsienio lietuvius, leidžia brošiūrėles, kuriuose mokomi užsienio lietuviams, kaip išlaikyti lietuviškumą, kaip nenustelbti savyje tėvynės meilę, kaip likti ištikimiams savo kraštui, savajai kalbai, saviesiems papročiams. Raginami užsienio lietuviams burtis į lietuviškas organizacijas, dalyvauti organizacijų susirinkimuose, klausytis paskaitų ir pranešimų, vieni su kitais glaudžiai benerauti ir p. Žodžiu, Draugija užsienio lietuviams remti rodo kauniškumą ir visai Lietuvai, kad ji yra užsienio lietuvių globėja ir rūpinasi jais ne tik medžiaginiu stoviu, bet dvasiniu išprusimu ir tautiniu sveikatingumu, duodama jiems visokius gerus patarimus bei pamokymus ir padedama organizuotis, kaip tai norima padaryti Paragvajaus lietuvių kolonijoje.

Reiškia, norai ir darbai yra labai gražūs — išaugoti lietuvių tautinę sveikatą užsienyje. Prieš niekas nieko pasakoti negali. Ir viskas, rodo, būtų gerai, gražu ir naudinga, jei dešinioji žinotų ką daro kairioji ir tą žinojimą panaudotų geram. Tačiau to nėra. Draugijos užsienio lietuviams remti dešinioji nenori žiaoti ką daro jos kairioji ir dėlto visos jos darbo pastangos pasiekia labai mažus rezultatus. O dažniausia būna taip, kad laukiant gerų rezultatų, išauga priešingai.

Draugija užsienio lietuviams remti viena ranka gelbsti išsiviams, juos mokiina, eikvoja tam daug pinigų, o kita ranka daug daugiau sugriauina ir didesnių nuostolių padaro, negu buvo sukurta. Ir tai daroma per tos draugijos įgaliotus ir gerai apmokamus atstovus užsieniuose.

Nenoriu kalbėti tolimų ir gerai nepažįstamų kolonijų vardu, imu pavyzdį tik iš Brazilijos lietuvių gyvenimo, iš tos kolonijos, kurioje tenka gyventi, dirbti ir stebėti lietuvių plusius ir minusus.

Paimsiu pavyzdžius iš netolimos praetis. Organizavosi pas mus žemės ūkio kolonizacijos bendrovė. Pritarimas tam buvo visuotinas. Bet tą darbą griovė DULRo įgalioti ir apmo-

kami atstovai vien tik dėl to, kad prieš tos bendrovės organizavimo prisidėjo vienas-kitas jiems nepalankus lietuvis pasaulėžiūros atžvilgiu.

Gyvas lietuvių susidomėjimas buvo S. Paulo parodos dalyvavimu ir lietuvių dienos paruošimu. Šio darbo iniciatyvos ėmėsi Lietuvos konsulas. O DULRo įgaliotiniai stoji prieš šį darbą sudidžiausiais plūdimais ir tai tik dėl tos priežasties, kaip buvo su ž. ū. kolonizacijos bendrove.

Keletą metų Sanpaulyje veikė lietuvių jaunimo organizacija Viltis. Bet DULRo įgaliotiniai tą organizaciją sugriovė, o jos vadus įskundė policijai.

Gymė mintis suorganizuoti Brazilijos lietuvių organizacijų centrą. Prie jo dedas ir tam pritaria visos Brazilijos lietuvių organizacijos. Bet tam nepritaria ir tą darbą griaua DULRo įgaliotiniai.

Tai kokias gi, pagaliau, užsienio lietuviams gali daryti iš to išvadas? Ar ne teisingos jos bus, jei mes išsireikiame taip: Draugija užsienio lietuviams remti yra tiktai tam, kad rinkti iš Lietuvos valstiečių pinigus, o tais pinigais išlaikyti užsienyje savo įgaliotinius užsienio lietuvių skaldymo darbus?

Iš paduotų griovimo darbo pavyzdžių, taip užsienio lietuviams atrodo. Iš to išeina: DULRas kalba viena, o daro visai ką kitą. Juk Draugija užsienio lietuviams remti savo propagandoj ir per savo valdybos narius įvairiuose pasikalbėjimuose pabrėžia viena, kad: Draugijai rūpi beneras visų užsienio lietuvių gerbūvis, dvasinis pakilimas ir tautinis sveikatingumas, kad ji neskyria lietuvių į pasaulėžiūros rūšis, kad jai svarbu jog visi dirbtų naudinga lietuvišką darbą ir tuo pačiu — keltų lietuvių tautos vardą.

Na, o jos, Draugijos, apmokami agentai užsieniuose elgiasi visai priešingai; jie dirba čia ne lietuviybės labui, ne bendros lietuvių kolonijos gėriui, bet, atrodo, kažkokiai politinei partijai, skirstydami lietuvius į "savus" ir "nesavus".

O Kadangi Brazilijos lietuviams politika yra svetimą, tai svetimi darosi ir DULRo politiniai agentai, o tuo pačiu ir pats DULRas. Pagal tu agentų darbus ir elgesį, atrodo, kad Draugijos užsienio lietuviams remti yra visai kiti tikslai, negu ji juos skelbia visuomenei. Jei čia mes klystame, tai ne mūsų kaltė.

A. Vainibutas.

Viešieji darbai Lietuvoje

Ministerių kabinetas patvirtino 1937 m. viešųjų darbų planą, kurį parengė vidaus reikalų ministerija. Šių metų planui įvykdyti numatyta išleisti 3,480,000 litų. Vykdamas viešuosius darbus, duodamas darbas tik darbininkams bedarbiams. Viešųjų darbų fondo lėšos naudojamos tik darbo jėgai apmokėti — darbininkams už darbą atlyginti, o darbo priemonės ir medžiaga turi duoti iš savo lėšų tos įstaigos, kurioms viešųjų darbų fondo lėšos skiriamos darbo jėgai apmokėti. Taigi skirtoji šių metų viešųjų darbų plano 3,5 mil. litų suma bus išmokėta vien darbininkams. Gaus darbo apie 5,000 darbininkų.

Kretingos apskritis bus tirščiausiai apgyventa vieta Lietuvoje

Kretingos miestas, kuris prieš keliolika metų buvo visai nedidelis, prijungus dvaro apylinkes ir Kretingos kaimą, gerokai padidėjo. Tarp Kretingos ir Bajorų miestelio ankačiau buvo ganyklos, bet dabar jos išrėžtos sklypais, kuriuos daug kas perka ir rengiasi užstatyti namais. Tarp kita ko Kretingos miestui padeda augti Klaipėdos miesto magistra-

tas (valdyba), kuris visokiais būdais varžo statybą Klaipėdoje. Iš viso kol Klaipėdos miesto magistratas varžys statybą, tol Kretinga, Palanga, Gardžiai ir Jakubavas turės geriausias geriausias įsalygas augti ir klestėti. Ypatingai geros sąlygos turi Kretinga, į kurią ateina geležinkeliai ir plentas ir iš kurios tiesiami nauji keliai. Kretinga ir jos apskritys pastaruju metu pradedama tirščiau apgyventi ir dėl bendro Lietuvos tautos varžymosi į jūrą. Šventosios miestelis taipgi jau išplanuotas ir aina paruošiamieji statybos darbai. Numatoma kad atitimoje ateityje Kretinga visai suaugus su Bajorais Palanga susilies su Nimerzate, o prie šventosios miestelio išaugs pats moderniausias Lietuvos žvejų uostas.

— Greitu laiku Lietuva su Sovietų Rusija pasikeis politiniais kalniais. Iš Rusijos sugrįš apie 20 kalinamų lietuvių, o iš Lietuvos bus nušlysta Rusijon atatinamas skaičius komunistų.

— Praėjusiais metais Amerikos lietuviams atsuntė į Lietuvą 4.037.800 litų. Užpėnai atsuntė mažiau — 3.827.900 litų.

Tramdykit upara, nesikarsciuokit...

(Tąsa iš nr. 14)

Aišku, kad moksleiviai, baigę mokslus visuomenei gali būti naudingesni, negu aludaris, batsiuvis ar pan., bet tik tada, jeigu jie turi tam ukvatos. Gi jei jie, šiltomis vietomis sueigundę, pašitrauks iš mūsų tarpo ir kviečiant kur pagelbėti atsakys, kad laiko neturi, arba atvykę ir įpamatę, kad nieko negal uždirbti, numos ranka kaip tie "valstybliniai..." artistai, kad S. Pauly padarė, juk nieko jiems nepadarysi, nes jie ištikro "tuščiomis rankomis". Jei DULR užperka žemę ir kurdina kolonistus, kol žemė neišmokėta, naujakūris yra pavojus netekti ūkio ir viską grąšina sulgy sustartim.

D.U.L.R. suteikdama paskolą Grūdai, ar pati to darbo imdamosi, padarytų rimtą atgailą už visuomenės pinigų eikvojimą prieš visuomenę ir išsiviją. Tuomi išpirktų savo nuodėmę prieš tautą, nes per jos kaltę šandien lietuviai tremiami, lietuvių vardas nusmukęs arti nuolio. Per jos kaltę šiandien eidamas kaikiurimis S. Paulo gatvėmis gali išgirsti: "Juozai gerkl! Gerkl rūpužel..." Pasėkmėj to, peštynės, skerdynės, daboklė ir t. t. Ir nestebina, nes kaimo bernelio organizmas, jautrus, kaip laikrodis, kurį sugadinti galima greit, bet įpataisyti?... Miesčioniui miesto prašmatnybės kasdieninis dalykas, kaimiečiui gi atrodo kas tai dangiško kol susiduria su tikrąnybe. O tada — apاتیja, degtinė ir dar toliau. Pasėkoj to, lietuvių laikraščiuose skelbimai: "Trumpiausiu laiku išgydau: sifilį, šankerį, triperį net nzsisenėjusius..." Kam jie taikomi? Jakutui ar mongolui?...

Kurie anksčiau susirūpino griebėsi kolonizacijos, bet vienas įsikūrė, kitas viską praradęs grįžo į tą miesto sukurį iš kurio sunku beisplaukti. O D.U.L.R. netik rankos, bet nė siando neduoda įsikibti... Jei DULR būtų laiku susirūpinta, visi tie berneliai būtų ramūs ūkininkai ir sveiki, pavyzdingi šeimų tėvai. Dabar gi jie alkoholio aukos, o vaikai nebe jų, bet gatvės vaikai... Aišku būna ir išimčių, bėna ir atvirkščiai, bet mums svarbu taisyklė, o ji liūdna. Ir jei jie arba jų įgaliotiniai papraso paskolos tautos sanacijai, susilaukia akyplošų ar dar blogesnį vardą. Tai yra dar liūdniau.

Jei mes vienos tautos atžalos už paprašymą iš brolių paskolos tampame apšaukti kokiais tai "byšiais", tai kuomi galima apšaukti tuos, kurie būdami sveiki, jauni, bet nenorintieji dirbti, prašo pašalpų ir be jokios naudos visuomenei jas sudoruoja? Esantieji DULR žinioj pinigai nėra jos nuosavybė. Jie yra suaukoti Lietuvos visuomenės, užsienio lietuviams bendrai, bet ne kuriai nors vienai grupei. Grūdą sudaro tikri užsienio lietuviams, kurie užsieny ir kaulus palaidos, todėl kaipktų jų pirmenybė ir yra prieš Lietuvos valdininkus, kuriems jokie ištautėjimo pavojaus nėra, nes atšaukus, jie grįž Lietuvon ir galės tautėti "iki kaulų". Todėl kame čia akyplošiškumas?

Iš DULR veiklos viena yra aišku, kad jos pasirinktas vardas jai tiek pritinka kiek kalviui akušerės iškaba, nes ji pasiūmusi ne užsienio lietuviams remti, bet steigti iš užsienio lietuvių kokį tai smetoninterną. Veltui pastangos nes smetoniškas tavoras čia be primokėjimų (kaip ir visas Lietuvos eksportas) sau rinkos neuras, išskyrus kaikiurios jau nupirktus pirkejus.

Nemaža keistas p. L. atsilepimas apie "seimo rinkimų politiką ir tuščius mitingavimus". Ar tautininkai tada nemitingavo?

(Bus daugiau)

VIENUOLYNAI Degtinė pražudė senov. Lietuva

Vienuolių ir vienuolynų atsiradimo pradžia siekia gilius amžius. Sakysime, Indijoje dar prieš Budos gimimą būta daugybės žmonių, kurie pasitraukdavo kur į nuolaimesnes vietas ir čia vienvietę gyvendavo. Po Budos tie atsiskyrėliai taip pat neišnyko, bet jų gal būt, net žymiai padaugėjo. Ir taip budistai iki pat mūsų dienų turi vienuolių atsiskyrėlių, gyvenančių kur mažai teprieinamose vietose: kalnuose, miškuose ir kt. O tokiam budistų krašte, Tibete, vienuolynų galime užtikti gana daug.

Žydų tarpe dar prieš Kristaus gimimą būta esančių sektos, kurios nariai pasišalinę iš žmonių tarpo, sudarydavo atskiras savo bendruomenes, padarydavo apžadus gyventi skais-tybėje, išsižadėti savęs ir garbinti Dievą. Sakysim, net toksai šv. Jonas Krikštytojas juk taip pat buvo toksai atsiskyrėlis, išėjęs į Jordano upės pakrantes ir čia ilgus metus vienas pats atsiskyrė nuo žmonių gyvenęs.

Taigi, kaip matome, Rytų tautoje dar prieš krikščionybės atsiradimą būta atsiskyrėlių, vienuolių ir vienuolynų. Pirmieji krikščionių atsiskyrėliai ir vienuoliai taip pat atsirado Rytuose, daugiausia Egipte ir Sirijoje. Tiksliai nustatyti datą, kuomet tie vienuoliai atsirado, žinoma, yra sunku, bet didesnis jų skaičius pradėjo atsirasti tik II—III amžių.

Kai kuriems rodėsi, kad tarp žmonių gyvenant esą sunku užlaikyti Evangelijos patarmes, todėl tokie žmonės norėjami apsisaugoti nuo pagundų, palikdavo žmones, palikdavo miestus kaimus ir leidavo kur į kalnus, į miškus, į dykumas, kad čia niekieno netrukdomi, be pagundų galėtų melstis ir garbinti Dievą. Jie paprastai ir būdavo vadinami atsiskyrėliais (anachoretai). Taip darydami jie daugiausia remdavos evangelijos žodžiais: „Jei nori būti tobulas, eik, parduok ką turi, ir duok neturtėliams, o turėsi turtą danguje, paskui ateik ir sek mane?“

Tų atsiskyrėlių vis atsiradavo daugiau ir daugiau. Misdavo jie daugiausia iš išmaldų, kurias gaudavo iš tikinčiųjų. Be abejo, daugelio tų atsiskyrėlių būta ir labai gerų žmonių, norėjusių neturto gyventi ir garbinti Dievą (daugis tų atsiskyrėlių yra paskelbti šventaisiais). Bet ilgainiui atsiskyrėlių gyvenime įsiveisė begalės blogybių: atsiskyrėliai tarp savęs ėmė rietis, priedavo net prie muštynių; daugis išvirto paprastais valkatomis,

sukūliais; daugis ėmė padaryti sunkių nusikaltimų; daugis, pagaliau, pasidarė net plėšikais, užpuolanciais praeivius.

Ilgainiui tie paskiri atsiskyrėliai ėmė sudaryti bendruomenes, draugijas. Bendruomenės iš savo tarpo išsirinkdavo vyresnįjį, kurio klausydavo. Taigi, kalnų urvuose, uolose, miškuose ėmė atsirasti pirmieji vienuolynai, savo išvaizda, žinoma, visiškai nepanašūs į vėlesniųjų ir į mūsų amžių vienuolynus. Kai kurie mokytesnieji atsiskyrėliai (šv. Antanas, šv. Pachomijus) parašė toms bendruomenėms net įstatus, kurių prisilaikydamos jos turėjo tvarkytis.

Taigi, pirmieji krikščionių vienuoliai ir pirmieji vienuolynai ėmė atsirasti Rytuose, tuo tarpu Europoje jie pradėjo atsirasti tik maždaug IV amžiuje, kai buvo sužinota apie atsiskyrėlių vienuolių gyvenimą Rytuose.

Pirmieji vienuoliai Vakaruose daugiausia taip pat gyvendavo neturto, nusižeminimo, paklusnumo ir skais-tybėje. Jų vienuolynais taip pat būdavo kalnų urvai, uolos, miškuose bakuzės ir kt. Vienuolynų steigėjai Vakaruose buvo šv. Afanasas, šv. Jeronimas; bet ypač garsus yra šv. Benediktas, kurio vardu buvo vadinamas jo steig-tas vienuolių ordenas — benediktinai. Šv. Benediktas buvo turtinų tėvų sūnus, mokėsi Romoje, bet paskui pasi-šalino į Sabynijos kalnus ir čia trejus metus gyveno urve. Paskui jis buvo pasikviestas į vieną vienuolyną virš-ninku, bet čia įvedė tokį aštrų gyvenimą, kad vienuoliai jį bandė nunuo-dyti. Jis vėl nuėjo į savo urvą. Pla-čiai apie jį pasklido garsas ir susira-do daugiau žmonių, norinčių taip pat gyventi, kaip jis.

(Bus daugiau)

Girtavimas į Lietuvą atėjo iš slavų tautos, nes šios tautos ir senaisiais laikais buvo papratusios girtauti. Susidėję su lenkais, Lietuvos dvarininkai visokiais būdais pradėjo sekti ir megdžioti lenkų didikus. Dvarininkai pradėjo girtauti. Išsikvojo teisė, kad tik jie vieni galėtų gaminti svaigintuosius gėrimus. Tai buvo taip vadinamoji protonacijų teisė. Jie beveik kiekviename kaime ir dvare leisdavo žydams laikyti karčiamas ir čulpdavo iš lietuvių baudžiauninkų paskutinius, kruvinu prakaitu uždirbtus, skatikus. Begirtaudami Lietuvos ir lenkų dvarininkai prarado Lietuvos — Lenkijos valstybės nepriklausomybę. Lietuvių tauta atsidurė rusų jungė. O rusai buvo nemenkesni girtuokliai, kaip lenkai. Jau dešimtam amžiuje mohametonomas pasiūlius priimti jų tikybą, kuri draudė vartoti svaigintuosius gėrimus, rusų kunigaikštis Vladimiras šventasis pasakė: „Rusijai gėrimas yra vienas džiaugsmas, be to, mes visai negalime būti.“ Iš tiesų rusai išgerdavo milžiniškus kiekius degtinės.

Kodėl toks blogas reiškinys rado dirvą Lietuvoje? Pirmiausia reikia nurodyti, kad, kaip jau pažymėta, Lietuvos dvarininkai buvo sulenkėję. Gi

tikrasis lietuvis, kuris lietuviškumą išlaikė ligi šių dienų, buvo baudžiauninkas. Jis jokių teisių neturėjo: negalėjo niekur keliauti, negalėjo pats mokyti ir kitų mokyti. Tokioje niuroje, tamsioje, aplinkumoje būdamas, jis nebematė prasmės gyventi, neturėjo jokios vilties susilaukti gražesnio ir laimingesnio rytojaus. Tai buvo labai skaudus ir liūdnas to laiko lietuvių gyvenimas. Tuos skausmus dar dabar galima išskaityti iš Lietuvoje užsilikusių ir liudies dainų. Juk beveik kiekvienas kryžiuje pavaizduotas Dievas yra susimastęs, susisielojęs. Dainos žodžiai irgi tą patį byloja: „Oi eisiu, eisiu, aš čia nebūsiu, čia ne mano tėviškė, čia juoda duona ir tos neduoda...“ Tokiuose sielvartuose gyven-damas, lietuvis ieškojo užsimiršime svaigaluose. Niekas jam alkoholo žalos nenurodė ir niekas jo nevedė į blaivų ir šviesų gyvenimą. Alkoholis ėjo iš kartos į kartą. Jis pasiekė ir mūsų laikus, nors šiandien jau yra visiškai kitokioje gyvenimo sąlygos.

Turkija eina prie komunizmo

Šiuo metu Turkijoje rengiamas įstatymo projektas, kuriuo norima visas Turkijos pramonės įmones pavesti valstybės kontrolei ir paskui pamažu jas suvalstybinti.

ESTIJOS MERGINOMS TRŪKSTA VYRU

Kaip praneša Talino laikraščiai, Estijoje, Kolovoro valsčius paskyrė visoms merginoms, kurios iki 30 metų amžiaus neįstokėjusios, aukštą pagalbės mokesť. Valsčiaus energingosios merginos tokiu valsčiaus valdybos poelgiu nepatenkintos ir smarkiai protestuoja. Jos nėsančios kaltos, kad jos likusios senmergės, nes Estijoje

esą daug daugiau moterų negu vyrų ir nėra iš kur ištraukti sau vyrą. Merginos nurodo, kad valsčiaus valdyba būtų padariusi geriau, jei ji būtų pasirūpinusi ištirti klausimą, kaip padidinti vyrų skaičių Estijoje, nors importo keliu. Dabar visa estų spauda plačiausiai rašo apie šį klausimą, kad į Estiją reikia importuoti vyrus. Pav. „Paeveleht“ ilgame straipsnyje „Duokit mums vyrus“ sako, kad reikėtų sukurti vyrų importo—eksporto įstaigą, kuri veiktų moterų organizacijoms kontroliuojant, kad importuotoji „prekė“ būtų tik baltosios rasės. Taipogi daug kalbama apie darbininkų importą iš užsienių. Galbūt būsia galima šiuo atveju pašaukti du žuikius iš karto: įgabenti tik novodusius darbininkus ir darbo leidimą jiems išduoti tik su ta sąlyga, jei jie sutiks tuoktis su estų merginomis. Tos merginos, kurių ekonominė padėtis esanti pakankamai gera, turinčios, savo pinigais, importuoti vyrus iš užsienių.

Juozas Gaigalas.

Puskim dumplės

Puskim dumplės, broliai kartu, tegul kaštriai dega žaizdras, nes ta diena jau už vartų, kurioj turės žuti vargas.

Tegul pilkos vėtros užia, dykumom telaksto vėjai — jie palengvins mums dalužę, vargani laukų arėjai!

Vėtros šiandien mūsų broliai, viesulai — mūsų draugai. Imkim ritmą, ženkim šuoliais, su gyvom širdim bernai!

Ant pečių su plieno dalgiais, lūpose — linksma daina, su vargdienfais iš pakraigės ir pirmyn, jėga jauna!

Mirties Laukiant

(Tąsa iš 14 Nr.)

Niekas jo nelaukė prieš teismą, niekas jam laisvų nerašė. Atrodė, kad jis vienišas gyvenime, niekam nereikalingas ir kad niekas nesikalkina dėl jo nelaimės ir neesimo laisvės.

Jį dažnai kviesdavo pas advokatą ar tardytoją. Ir dažnai aš girdečiau koridoriuje pro mano kameros duris prazvangant jo grandinius. Žvangėjimas pasikartodavo po valandos, kartodavo po valandos, kartais daugiau, sugirgždėdavo jo duryse raktas ir vėl viskas nurimdavo.

Laikas neišspaudė Ladugos veidė jokių kalėjimui charakteringų pėdsakų. Gal tik tiek, kad jis apžėdė rusvais gyvaplaukiais, jo garbanos lyg ir daugiau apdrubo ant jo veido, kaktos ir sprando. Šaltos akmeninės sienos atskyrė jį nuo laukų ir gatvių, bet nepajėgė palaužti jo.

Artinosi jo teismo diena. Iš jo išvaizdos ir elgesio niekas negalėjo spręsti, kad jis laukia teismo. Ir teisma, ta sunki valanda, atėjo ir praėjo. Ryte jį įsodino į žalią autobusą, išvežė į miestą, o vakare vėl sugirgždėjo duryse raktas, ir jis vaikščiojo kame-

VL. CIVINSKAS.

Vaidelis iš Kalinių Gyvenimo

roj iš kampo į kampa. Kai sekanti rytą mes autikom jį pasivaikščiojimo metu, visi kaliniai spėjo, kad jis nubaustas keliais mėnesiais kalėti. O jis buvo tik pasmerktas mirti...

— Klaus, ar jis davė apeliacijos skundą? Tikrai nežinau, nes bylos nebuvo. Teisme jis aiškino, kad nusikalto efekto įtakoj, kad užmušė tą storą piniggingą vyrą tik gerai įerzintas, kad jam pačiam gėda savo pasielgimo. Bet teismas rado, kad jam nebuvo reikalo nusikalsti neapgalvotai, kad jis ilgai ruošėsi nusikaltimui, ir nekrepė domės į jo pareiškimus. Vėliau, kai mudu išmokom susisiekėti per sieną jis man skundėsi, kad padaręs klaidą, duodamas malonės prašymą, kur jis aiškinoi esąs jaunas, tik dvidešimt penkis vasaras išgyvenęs, ir mirti jaučias lyg per anksti.

Prezidentas atmetė malonės prašymą. Bet manai jis jaudinosi dėl to? Jam greitai turėjo įvykdyti mirties bausmę, bet jis neparodė, kad apie mirtį daug galvotų, o buvo šaltas ir ramus, ta pačia šypsena, kaip ir prieš teismą.

— Kitas ir lovoj numirsta, — tepasakė jis garsiai pasivaikščiojimo me-

tu, ir kaliniai nenorom prajuko nuo jų paprastų žodžių.

Krosnis, kuri šildė mūsų kameras, buvo mano pusėje plyšusi. Išardžiau joį vieną naktį keletą plytų, ir tarpe mūsų kamerų buvo anga. Sudėjom atgal plytas, tinkus duona sulipdėme ir užlyginome. Kamerų sienos buvo suodinos, suodina buvo ir krosnis, todėl ir mūsų darbo pėdsakai buvo sunkiai įžiurimi. Bet krosnis jau nustojo buti nebyle siena, ir mes dažnai galėdavome šnekėtis.

Dažnai išidami pasivaikščiodi, praėdavom pro vieno buvusio stambaus bizniero kamara. Laikraščiai rušė, kad šitą biznierių sufabrikavo milijonijai bankrutų, o pasėkose užsidarė vienas bankas, kelios dirbtuvės, ir keli šimtai žmonių liko be darbo ir duonos. Subankrutavusio banko direktorius, kuris begaliniai pasitikėjo šituo biznierių, paleido sau kulką į kaktą, o jo šeima elgetomis išėjo. Jis buvo teisiamas kartu su Laduga ir nubaustas dvejis metus kalėti. Kasdien jo namiškiai pristatydavo maistą, apatinius ir viršutinius drabužius. Žmona lengvu automobiliu važinėjo tarp namų ir kalėjimo, o žmonės šnekėjo, kad kapitalai banke tolimoj šveicarijoj neišsemiami.

— Žiurėk, — kartą man pasakė Laduga vakare: — jį didesnis nusikaltėlis, negu aš. O jis, pasilsėjęs tuos dvejus metus vėl pamatys laisvę ir

naudosis taip gyvenimu, kaip tik išrinktųjų veislė naudojas. Gi aš pasmerktas mirti... Cha, cha, cha! Mirti pasmerktas aš... Ir žinai, broliau, kai pamanau, koks kiaulininkas šitas gyvenimas, aš besiairtinančios mirties nei kiek nebijau, negąsdina mane mirtis, kad savo kunu po poros dienų tik kirminus maitinsiu...

Jis daug man kalbėjo apie save. Jis jautėsi esąs vienišas ir buvo laimingas, kad gali su kuo nors pasidalinti savo mintimis. Jis pasakojo, kad baigęs vidurinę mokyklą, daug skaitęs, kentėjęs, pergyvenęs, kad jis visada buvo neturtingesnis už bažnyčios žiurkę.

Nesitikiu sutikti kita tokį žmogų, taip paniekinusį mirtį, apie kurią niekad nekalbėjo juodai, nors laukė už valandų. Jis netikėjo amžinu gyvenimu nebijojo nei pragrao, nei dangaus. Jis senai dangumi skaitė tą sielos buseną, kada ji kartu su kuną žemėje skaldosi į tukstančius smulkiausių dalelyčių, o pragrao laikė pras to žmogaus gyvenimą, pagrystą vargo, sielvarto ir skurdo dienomis.

— Šiandien pas mane buvo kapelionas, — pasakė jis kiek vėliau. — Žinai, jei jis dar pas mane porą kartų užeitų, tikrai pasidarytų bedieviu.

(Bus daugiau)

"AIDAS" GALIMA GAUTI tuvej prie pat bažnyčios ir Vigelio kraituvėj.
Lapoje: Laikraščių pardavimo kioskijoje, prie pat stoties.
V. Zelinoj Jurgeliaviciaus krauties kioskoje.

DĒMESIO!!

Siuvykla "Vilnius" daro didelį palengvinimą tautiečiams ir siūva kostiumus išsimokėjimui labai lengvomis sąlygomis, tik po 30\$000 mėnesį. Tokiomis sąlygomis, kiekvienas gali lengviausiai įsigyti rūbus, gražiai pasiūtus ir iš geros medžiagos.

Kas tik nori pasisiūti kostiumą ir neturi pakankamai pinigų iš karto sumokėti, tesikreipia į

Siuvykla "Vilnius"

Praça Julio Mesquita 60, Rua da Moóca, 561 ir Av. S. João, 514, 1-mas aukstas.

Rutkauskas Kazimeras

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniskas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir Kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos gydoma be operacijos. Įvairios MOTERŲ LIGOS gydomos irgi be operacijos, tik su infeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Povilą -- Santa Casa Médico ir chirurga

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.

Residencija ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro). Tel.: 5-4175 — São Paulo.

PASTABA. Vyksta į namus bile valanda diena ir nakti.

Lietuviai, dėmesio!

Lietuviai, kiekvienas pasistenkite pažinti siuvykla

LIETUVA

K. Zebrausko ir P. Ambrozeviciaus

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame.

Lietuvių siuvyklų yra daug, bet SIUVYKLA LIETUVA tik viena

Rua General Ozorio Nr. 161 S. PAULO

(taro Luz ir Sorocabana stočių)

Rusiskos dainos ir muzikos

Žymiausias S. Paulo rusų muzikai ir dainininkai, pliačiaja muzikos meno programa: Choro, Solo, smuikomis ir balalaikomis linksmina svečius kiekvieną vakarą užėigoje "Bar Rio Branco" rua Visconde Rio Branco 461, kampas rua Victoria.

Kviečiame atsilankyti. Seimininkai lietuviai.

VAISTINE IR PERFUMARIJA MUNICIPAL

Farmaceutikas:

A. Gorenstein

Cheminiai produktai, vaistai ir įvairūs mediciniški įrankiai. Kvepalai užsieniniai ir vietiniai ir įvairūs preparatai.

Rua Barão de Itapetininga, 192
Telefonas: 4-7757 S. PAULO

Dėmesio!

Dėmesio!

PIRMOJI LIETUVIŠKA KAKLARAISČIŲ DIRBTUVĖ JONO ZACHARKOS

persikėlė ant rua da Moóca, 349 ir, klientų patogumui, papildyta įvairiomis kitokiomis galanterijos prekėmis, kaip: viršutiniai ir apatiniai marškiniai, kelnaitės, kojinės, nosinės, apykaklės ir k.

Kainos kuo pigiausios
SAVIEJI REMKIME SAVUOSIUS!

Rua da Moóca, 349

SÃO PAULO.

RADIJAI PHILIPS

Parduodame naujausių tipų ir geriausių firmų, kaip

"Philips" ir kitų ilgam išsimokėjimui. Kadangi daugeli pirkdami radius, nuperka senus, o sumoka pinigus kaip už naują, tai kad nepakliūti ant tokių pardavėjų, visuomet kreipkitės pas savo tautietį J. Juodgudį, rua Padre Raposo Nr. 156, kuris duoda išmėginimui kelioms dienoms. Išmėginę, tada įvertinkite prekę.

KIEKVIENAS TURI ŽINOTI,

kad darome visokių dokumentų vertimus, kaip pasų, metrikų, liūdžių, atestatų ir k., rašome prašymus, įgaliojimus, kontraktus ir kitokius raštus, paruošiame dokumentus gavimui "Caderneta profissional" ir "Caderneta de Identidade", dirbame šamadas ir naturalizacijos popieras ir suteikiame visokių patarimų. Klausiant patarimo laišku, reikia pridėti atsakymui pašto markę už 700 reisų. Asmeniškai ar raštu kreipkitės

Rua da Moóca, 309 S. Paulo

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universitete ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvoje Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis

ADRESAS Rua Jose Pauline, 109. Tel. — 56307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidurinių Ligų specialistas

Bendra Kliniką vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 66 TEL. 5-1451 S. PAULO

SIUVYKLA ESTAN

Siuvykla Estan — tai vienintelė, kuri dirba už priėmiamiausias kainas ir atsako už darbą. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siuvykloje Estan randasi didelis pasirinkimas puikausio išdirbinio ir moderniškiausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rubams ypač palams ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79-a (Prie pat Luz stoties)

Ar atlikai savo pareigą?
 Ar jau užsiprenumeravai laikraštį „LIETUVIŲ AIDA BRAZILIJŲ“? Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiūti pinigų 12\$ ir Tamsta lankys „AIDAS“ istisus metus
Aidas, Rua da Moóca 309, S. Paulo.

**LABORATORIJĄ
 MEDICINIŠKAS ISTYRIMAS**

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų)
 Tikras ir geras
Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukšt. Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINE

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307 (BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.
 Su pagarba Provizorius **A. RUMMEL**
 Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

Su didele praktika Europoj ir Brazilijoj
 Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarkaulio smegenų šlapimo ir išmatų istyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta
 Rua Ypiranga, 193 app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS

A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.
 Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
 Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5,
 (Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)
 Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetu

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreia - Sifilis.
 Gydomas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.
 Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukšt. Tel. 4-1705.

FOTOGRAFAS is KAUNO

GILUC

Žinomas savo meniškų darbų daro moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos papiginta kaina.
 Be to, europiečiams daroma nuolaida.

Adresas: RUA JOSÉ PAULINO, 118-a
 Bom Retiro

**DANTU GYDYTOJAS
 JOSÉ LEVKOVICH**

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip an-tai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro purceleno 8\$000.
 Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

**PRISIEKUSIS VERTĖJAS
 MIGUEL OCOUGNE**
 Rua 15 de Novembro, 32 sobrelaja Tel. 2-6393
 S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVISKAI.

**Dr. ADOLPHO TAUBKIN
 ADVOKATAS**

(Diplomuotas S. Paulo Fakultet)
 Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukšt. Telef. 2-1629
 Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak
 KALBA LIETUVISKAI

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose - aštrus ir kroniskas.) SIFILIS. Priėmimas nuo 9 - 12 ir nuo 3 - 7. Sekmadieniais nuo 10-12.
 Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukšt. Tel. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai

D-ras Povilas Licciardi

Santa Casa gydytojas -- operatorius

Medicina ir chirurgija suaugusiems ir vaikams

Moderniškas gydymas reumatizmo, kojų ir vidurių ligų Gydoma be operacijų.

SPECIALYBĖ: MOTERŲ LIGOS

Taip pat sifilis ir venerinės ligos. Priėmimo valandos nuo 14 iki 20 v. Vyksta pašauktas į namus kiekvienu momentu. DIENA ir NAKTI.

Priėmimo vieta: rua Silva Pinto, 444 (Bom Retiro) Telef. 5-4175. - São Paulo.

Laivakortės ir Šamados

Čekiai - Depozitas - Pasportai - Legalizacija

Nori Tamsta iškviesti draugą ar giminę iš Lietuvos?

Laivyninkystės Bendrovė

MUNDIAL

Paruošia dokumentus pigiai, greitai ir sąžiningai išgavimul bile kurios "Šamados" per kelias dienas.

Laivakortės ir Šamados iš bile kurios šalies siūloma pigiausiomis kainomis - už pinigus arba išsimokėjimui ilgam laikui. **SKUBUMAS - GERIAUSIOS SALYGOS.**

Nieko nedarykite nesiteiravę kainų pas mus **LAIVYNINKYSTĖS BENDROVĖ "MUNDIAL"**

A. Felmanas:
 Praça Antonio Prado 3 sobr. (Priešais City Bank) Tel.: 2-8929 S. Paulo

**Dr. Brisolla
 ADVOKATAS**

R. Boa Vista, 18, 2 aukšt. salė - 25. Telefonai: 2-6639 ir 5-2091

Kur tik būsi, neužmirsk "Aido"

Jis parduodamas: S. Paulo.

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retiro; Vaistinėj «José Paulino» - rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje - rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Vila Anastazijoje Kirilausko krautuvėje; V. Zelina; J. Vigelio krautuvėj - rua 3 N.º 4; Sant'Anna; Menkaičio krautuvėj, - rua Voluntarios da Patria 59; Mokoje - kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj.

Rio de Janeiro, Prano Dutkaus restorane «Vilnius» - rua de Catumbý, 4 «Vilnius» 8-gos centre - Praça Tiradentes 64 ir Petro Jonušio dirbtuvėje - rua Bella, 106.

Santos, S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuo pasrūpina. Aidas turi būti visur pardavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampe-lio tonelieka, kur nebūtų Aido.

**Vokiečių fotografijų
 istaiga
 "BERNARDO"**

Isteigta 1890 metais
 Atlieka įvairius darbus fotografijų sruty. Specialybė padidinaime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt
 Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103) S. PAULO Telephone 4-5576

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Kai žuvo Trakanavičius

Pereitam "Aido" numery buvo rašyta apie Dominiko Trakanavičiaus mirtį. Kitas korespondentas iš Rio, Pranas Sinkevičius dar rašė, apie tragišką Trakanavičiaus mirtį sekanciai:

Dominikas Trakanavičius dirbo jau pusantrų metų Rio de Janeiro Cia. Bronia de Petroleum S/A. kaip motoristaz—mechanikas. Šių metų 1 kovo atėjęs darban, užvedė motorą ir motoras sprogo. Sprogdamas motoras apšėjo gazolinu Trakanavičių ir rūbai ant jo suliepsnojo ir Trakanavičius virto dideliu liepsnos kamuoliu. Nors jis buvo gelbėjamas draugų, bet vistiek labai apdegė ir nugabentas į ligoninę penktą dieną mirė.

Apie šį įvykį Sinkevičiui papasakojo Trakanavičiaus draugas Vaclovas Paulauskas.

Iš Kolonijos Barão de Antonina

Lankydamas mūsų koloniją "Lietuvio" redaktorius Vancevičius, buvo atsivežęs čia glebius laikraščiu "Lietuvio" ir "Išvien". Čia jis juos platino, dalyjo ir visai brukte-bruko lietuviams kolonistams. Vieną dieną keli lietuviai kolonistai ruso krautuvėį vaišino Vancevičių alumi. Čia Vancevičius pasisakė, kad jis gali užprenumeruoti kolonistams laikraščius, kokius kas tik nori. Tarp kitų lietuvių buvo tuo tarpu ir kolonistas P. Kinka, kuris su džiaugsmu kreipėsi į Vancevičių užsiprenumeruoti laikraštį. "Lietuvio" ir "Išvien" agentas Vancevičius išsiėmė iš kišenius bloknotą ir užklausė P. Kinkos kokį laikraštį jis noris.

—Prašau man užrašyti "Aidą," — sako Kinka, — nes tik "Aidas" yra mūsų laikraštis, kurį skaitai ir nori skaityti, o "Lietuvio" ir "Išvien" visai nenoriu.

Vancevičius tai išgirdęs, labai nusiminė, bet vis dėlto sutiko išrašyti "Aidą". Kinka Vancevičiui sumokėjo 10\$ ir laukia laikraščio. Bet vietoj Aido jam ateina "Lietuvis".

Taigi, "Lietuvio" agentas Vancevičius atvažiavęs pas mus apgavo Kinką ir vietoj kad Aidą išrašyti, sūntinėja Lietuvį, kuris kaštuoja daug pigiau. Tai labai negražu ir negarbinga užsiiminėti tokiais apgavystėmis.

B. de Antonina lietuvis.

Jokių krizių nebijome

Netoli Santa Ernestina miestuko turime nupirkę žemės ūkio kolonija

is 5 alkerių ir joje gyvename jau 5 metai. Esame patyrę gyvenimą miesto ir ūkio ir dabar pilnai galime sakyti, kad mums lietuviams, kaip žemdirbiams, tik gyventi ūkyje Mieste žmogus gali būti pavalgęs tol, kol dirbi, bet nustojai dėl krizio ar kitos priežasties darbe, reikia badauti. Tuo tarpu ūkyje joks krizis duotus kasnio neatims. Ant penkių alkerių turime mes ir gyvulių ir paukščių ir visko, kas tik žmogui reikalinga ne tik sau, bet ir parduoti. Tat ir pinigų nestingam. Dėlto kiekvienam lietuviui patariame kaip nors skverbtis į žemės ūkį.

A. Adomaitis.

Nalivaika jau išvyko Argentinon

Mokytojas V. Nalivaika paviešėjęs ir atlikęs jam pavestus DULR reikalus S. Paulo mieste, balandžio 9 d. išvyko į Buenos Aires dirbti lietuvių mokykloje.

Kr sp.

Parodos rengimo Komiteto posėdis

Balandžio 11 d. 15 valandą, Lietuvos Konsulate, šaukiamas Parodos Rengimo Komiteto narių posėdis. Posėdy prašomi dalyvauti visi Komiteto nariai, nes bus svarstomi svarbūs klausimai.

Komiteto Valdyba.

Konsulas nusilaužė ranką

Velykų šventes praleisti, konsulas p. Gaučys buvo nuvykęs į latvių koloniją Varpa. Konsulas beilsėdamas pas latvius, užsimanė pamedžioti ir išjojo į miškus. Bet medžioklė buvo nelaiminga, konsulas krsdamas nuo arklio, nusilaužė dešinę ranką.

Kr sp.

Centro atstovų posėdis

Balandžio 18 d. 14 valandą, Dr. V. Kudirkos v. mokyklos salėj, šaukiamas Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centro atstovų steigiamojo susirinkimo antroji sesija. Visos organizacijos, kurios užsirašė kaip Centro steigėjos, privalo pasiūsti savo atstovus su raštiškais įgaliojimais.

Komisija.

Ir seniai mėgsta pasiausuoti

Lietuvių jaunimas jau yra susitvarkęs, nebeatsitinka taip dažniau tarp jų peštynės. O dabar jaunuosius pavaduoja seniai. Bom Retire tokios senių "štukos", labai dažnai įvyksta. Pav. šeštadienį keli lietuviai Žilagalviai suėję karčiamon pradžioj gėrė, dainavo, o paskui ėmė muštis. Policija "karštuolius" turėjo nugabenti daboklėn, kad senius atvėdnti. O perreitą sekmadienį prie Šmito karčiamos tie seniai M. ir S. vėl susikybo ir net susikruvino besimušdami. Pasiausavę, žinoma, išsiskirstė, biauriausiais žodžiais vienas kitą kėikdami.

Gėda lietuviams, o ypač, kad seniai tokiais darbais užsiima ir jaokina žmones. Reiktų bent kartą susivaldyti.

Stebėtojas.

Getulio Vargas lietuviai

Getulio Vargas, — tai Brazilijos respublikos prezidentas. Bet tuo pačiu vardu yra pavadintas ir Paranos estade miestukas, Joaquim Tavora apskirty, kuriame gyvena keletas lietuvių ūkininkų.

Getulio Vargas lietuviai gyvena neblogai, tik vienu dalyku jie skundžiasi, kad toli nuo lietuvių centro ir dėlto be savų nuobodu. Palengva jie brazilėja, nors ne jie, bet jų vaikai. Ir daug tokiose sąlygose gyvenančių lietuvių, kurie nors pomažu, bet tirsta nuo savo tautos.

Daugelis tokių lietuvių gyvena svetimose žemėse. Jei būtų įsteigta lietuvių žemės ūkio kolonija ir sutraukti būtų išsklaidyti lietuviai vienon krūvon, nebūtų tokio nutautėjimo.

A. U.

Grūdo posėdis

Balandžio 10 d. 6 v. v. šaukiamas bendras Grūdo Valdybos ir Revizijos komisijos posėdis Rua da Mo'ca, 309. Visi, kaip valdybos taip ir Revizijos Komisijos nariai prašomi būtinai dalyvauti.

Pirmininkas.

Mūsų mokyklos

Mūsų mokyklos S. Paulo mieste su laiku susitvarkys, nauji cenzuoti mokytojai atvyksta iš Lietuvos, o senieji, nencenzuoti, žinoma, turės pasitraukti. Dabartiniu metu turime net kelis gerus mokytojus, o šią savaitę iš Lietuvos pribūna dar vienas. Ir Lietuva dabar daugiau dėmesio pradėjo kreipti į mūsų mokyklas ir su laiku

mūsų mokyklos gal atsistos lygion aukštumon su brazilų "grupėmis".

Vieno dar trūksta pas mus, tai mokytojų artimaus ryšio su kolonija. Mat, pirmieji, kaip Lietuvos tarnautojai, labai šaltai žiuri į koloniją, į jos pastangas bei žygius prie kokio nors darbo. To, žinoma, neturėtų būti. Tai kas, kad mokytojai čia yra laikini gyventojai, jie neprivalėtų šaltai atsiesti į kolonijos judėjimą; tą judėjimą mokytojai turėtų paremti, paskatinti. Bet tuo tarpu pas mus yra kol kas kitaip — iš mokytojų pusės, apart mokyklinio jų darbo, kolonija nuosirdumo nemato. Tai rodo įvairūs jų konfliktai su organizacijomis. Su laiku, reikia manyti, kad tas pranyks. To, žinoma, tik reikia palinkėti.

K. Motejūnas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

BLAK. nariui: Geriausia būtų kad tuo reikalu kreiptumėtes į Blak valdybą. Jeigu ji pradėjo rinkti aukas, tai ji geriau žino, ar galės nupirkti užsienyje orlaivį. Pagal veikiančius specialius Brazilijos įstatymus, BLAK turėtų gauti iš valdžios specialų leidimą pirkti užsieny orlaivį. Be to, pirkimas negalimas. O antra, Brazilijos valiutos išsiuntimo suvaržymas, daro dar daugiau negalima. Nes BLAK privalo turėti iš Valstybės banko pinigų pasiuntimui. O toks leidimas gali būti duotas labai svarbiam dalykui. Trečia, tai muitas. Jeigu būtų nugalėtos pirmos dvi klitys, tai trečioji dididarytų sunkiausia, kuri surišta su dideliais pinigais. Už orlaivį reiktų sumokėti du syk tiek, kiek orlaivis kaštuoja, nes orlaivis įeina į mašinų rūšį. Taf tiek ką mes galime Tamstai paaiškinti.

Iz. Urbonui Quatá: Tamstos pinigai gauti per Ryta. Kalendoriaus neišleidome.

K. Gavėnui: Pinigai gauti, bet kaip adreso mums savo nepristatėt, tai laikraščio negalime siuntinėti. Paskutinį laiką gavome, bet adreso ir jame neradome.

Kinkai: Tamstos sumokėtų pinigų už "Aidą" 10\$ mums niekas nepadavė. O kad yra nesąžiningų žmonių, mes su tuo sutinkame.

A. Malčauskui: Laikraštį išsiunčiame kiekvieną numerį.

Parapijūnui: Mažai kam įdomu, kad kun. Sugintas išvažiuoja. Pranešimo neįsime.

PAIESKOJIMAS

Julia Kardelienė paieško savo sūnaus Kazio Tūnelio, 23 m. a. iš S. Paulo išvažiavo 1931 metais ir nuo to laiko neturi nuo jo jokios žinios. Kas apie jį žino kur jis randasi, bei paties sūnaus prašau atsišaukti šiuo adresu: Rua Padre Raposo, 17. S. Paulo.

PARDAVIMAI

Parsiduoda žemės sklypas ant Villa Zelinos, rua 7, prie pat bažnyčios. Sklypas labai gražioje vietoje. Teirautis — rua Paris, 10.

KOMERCINĖ TEKNIKOS ORGANIZACIJA

"SÃO PAULO"

Irmãos Rodrigues

Atliekame įvairius sąskaitybos ir knygvedystės darbus, rašome prašymus, žyminių ženklų pirkimas Valstybiniai mokesčiai ir k. komerciniai darbai už mažą atlyginimą.

Informacijos: Raštinė R. Libero Badaró, 346, 1 aukš. sal. 6. Darb. val. nuo 12 iki 18 val.

Butas — R. da Moóca, 420, Tel. 2-9195 Darb. v. nuo 11 iki 13.

Kam klausti

Kur siūdintis rūbus, kad jie būtų dailūs ir puoštų žmogų? Tas visiem žinoma, kad tik

Galecko Siuvykloje

siūvami pagal naujausias madas rūbai iš įvairiausios medžiagos — vietinės ir užsieninės. Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atliekamas sąžiningai, diplomuoto siūvėjo Galecko prižiūrimas.

Tad visi ir siūviasi rūbus Galecko siuvykloje.

Duque de Caxias, 257 Telephone 4-1457

KOMERCINĖ TEKNIKOS

ORGANIZACIJA

«São Paulo»

IRMĀOS RODRIGUES

Paruošiamė vedyboms dokumentus, Naturalizacijos ir kitus.

Raštinė: Rua Libero Badaró 346, 1 aukštas salė 6. Darbo valandos nuo 12 iki 18.

Butas — R. da Moóca, 420, Tel. 2-9195. Darbo valandos nuo 11 iki 13.

LIETUVIS DAILININKAS

São Pauly, gatvėje Newton Prado, 140 lietuvis LIONGINAS PAZIKAS turi atidareg dailės — paišybos studiją. Piešia įvairius paveikslus, portretus ir tt. ant drobės alėjiniais dažais. Kas nori turėti gražų portretą, tesikreipia ten. Taip pat ten taisomi laikrodžiai ir kiti dalykai